

INTERVJU S PREMIJEROM

Plenković: Svi u Europi čestitaju mi što se HDZ →str. 4-5 okreće razvoju gospodarstva

Riješit ćemo otvorena pitanja sa Srbijom i osigurati slobodu kretanja hrvatskim braniteljima

- Sa Slovenijom ćemo tražiti druga rješenja za pitanje granica
- U Ini ćemo inzistirati na provedbi međudioničarskog ugovora

PRVI PREMIJERSKI IN

RAZGOVARAO
**AUGUSTIN
PALOKAJ**

Prvi radni dan novog hrvatskog premijera Andreja Plenkovića igrom slučaja bio je upravo u Bruxellesu, gradu gdje je donedavno obavljao funkciju zastupnika Europskog parlamenta i u kojem je tijekom svoje diplomatske karijere radio u hrvatskoj misiji pri EU. Nakon mnogih neprospavanih noći u Hrvatskoj, sastavljanju Vlade i rasprave u Saboru gdje je ona potvrđena, u Bruxellesu je proveo još jednu neprospavanu noć jer je prvi dan summita završio tek oko dva sata iza ponoći.

Plenković u kratkom razgovoru za Jutarnji list iznosi dojmove sa summita o temama koje su bile na dnevnom redu, ali odgovara i na pitanja o prioritetima Hrvatske u EU, kako će njegova Vlada pristupiti rješavanju otvorenih pitanja, odnosima sa susjedima, prije svega sa Srbijom, Mađarskom i Slovenijom te o situaciji u Bosni i Hercegovini, državi koju kao premijer namjerava posjetiti prvu.

■ **Ovo vam je prvi summit Europske unije na kojem sudjelujete kao premijer. EU vam nije nepoznat, ali prvi put ste sudjelovali na Europskom vijeću. Koji su vaši dojmovi o ovom sastanku?**

- Koincidencija je da je samo dan uoči Europskoga vijeća održana sjednica Hrvatskog sabora na kojoj sam dobio povjerenje zajedno s ostalim članovima Vlade nakon izborne pobjede u rujnu. Prva obveza je bila sastanak na vrhu Europske pučke stranke u Maastrichtu, gdje smo obilježili 25. godišnjicu potpisivanja jednog od temeljnih Ugovora koji je bitno obilježio razvoj Europske unije. Dolazak na Europsko vijeće u Bruxelles predstavljao je za mene normalan i ugodan radni dan. Temu o kojima smo raspravljali su relevantne i važne za Hrvatsku i za cijelu EU - migracije, trgovinska politika, odnosi s Rusijom i druga pitanja.

■ **Predsjednik Europskog vijeća, Donald Tusk, spomenuo je čestitajući vam na mandatu vaše iskustvo kao nešto što može pridonijeti Europskoj uniji i ulozi Hrvatske u EU. Jučer je održana prilično dugotrajna rasprava o Rusiji. Vi ste bili šef izaslanstva za Ukrajinu u Europskom parlamentu. Međutim, Parlament je nešto drugo jer je Vijeće najviše političko tijelo EU. Vidite li razlike u raspravi, kuda idu odnosi EU i Rusije i koji je stav Hrvatske o tom pitanju?**

- S Predsjednikom Tuskom imao sam i poseban susret. Znamo se još od vremena kada je bio poljski premijer i kada je pomagao Hrvatskoj na putu prema Europskoj uniji te smo u vrijeme Predsjedništva Poljske 2011. potpisali Ugo-

vor o pristupanju u EU. Mislim da ćemo uspostaviti dobru suradnju. Dojam mojih kolega o uspjehu HDZ-a na izborima i trendu koji smo ostvarili je pozitivan te su mi srdačno čestitali.

Oni vide jasnu politiku usmjerenu prema konkurentnosti i razvoju gospodarstva, stvaranju novih radnih mjesta, europski orijentiranu i u cilju promicanja nacionalnih interesa.

Kad je riječ o odnosima EU i Rusije, održali smo otvorenu razmjenu mišljenja u kojoj su svi šefovi država i vlada iznijeli trenutnu analizu stanja. Rusija je relevantan globalni akter s kojim Europska unija danas nema odnose kakvi su planirani prije 10-15 godina. U vezi s globalnim pitanjima u kojima postoji suglasje EU surađuje s Rusijom.

S druge strane, postoje i situacije u kojima se bitno razilazimo poput ilegalne aneksije Krima i privremeno okupiranih područja na istoku Ukrajine, gdje Rusija krši međunarodno pravo i bilateralne sporazume, kao i u vezi sa situacijom u Siriji, o čemu smo usvojili vrlo jasne zaključke.

■ **Rekli ste da ćete kao Vlada štititi nacionalne interese, ali u europskom okviru. Što ste time mislili?**

- Nakon 20 godina poduzimanja sveobuhvatnih pravnih i gospodarskih reformi, 2013. smo postigli cilj i postali članica EU. Sada zajedno s drugima sudjelujemo u kreiranju europskih politika, stoga je važno da i javnost bude detaljno upoznata sa sadržajem rasprava i inicijativa.

Hrvatska se pozicionirala u europski okvir zapadnih demokracija i vrijednosti te se na taj način može bolje suočiti s globalnim izazovima.

Naravno da se sve članice bore za pitanja koja su njima dominantna i prioritarna, a tako će se ponašati i Hrvatska. Ideja je da doprinosom Hrvatske europskoj politici i usvajanjem europskih vrijednosti i standarda u Hrvatskoj ostvarimo kvalitetnu sinergiju.

■ **Koji će sada biti prioriteti Hrvatske unutar EU? Imamo s Komisijom otvoreno pitanje konverzije kredita iz švicarskih franaka u eure. Kako ćete to rješavati?**

- Ministarstvo financija i Ministarstvo vanjskih poslova pripremili su elaboriran odgovor u kojem tumače smisao i sadržaj zakona. Mislim da ćemo našom argumentacijom pronaći rješenje koje će biti u interesu Republike Hrvatske i državnog proračuna.

■ **Prvo vam je putovanje bilo ovo u Maastricht i Bruxelles jer su se tako poklopile okolnosti. Koji će biti prva država koju ćete posjetiti kao premijer?**

- Već sam rekao i u kampanji da ću prvo posjetiti Bosnu i Hercegovinu. Moji suradnici već rade na tome i u kontaktima smo s našim partnerima u Bosni i Hercegovini da utvrdimo najprimjereniji termin.

Mislim da je to važan signal kad je riječ o političkim prioritetima nove Vlade. S kolegama u Europskom parlamentu radio sam na budućnosti BiH u EU. U novoj ulozi predsjednika Vlade RH, želim podržati koheziju BiH,

Podržat ću koheziju BiH i ravnopravnost Hrvata jer smatram da Hrvati imaju predvodničku ulogu u europeizaciji zemlje

PLENKOVIĆ: U EU već vide da se HDZ usmjerio na gospodarstvo

Prvi radni dan novi premijer je, zbog sjednice Europskog vijeća, odradio u Bruxellesu pa su glavne teme bile problemi EU i hrvatski odnosi sa susjedima

njenu funkcionalnost i, naravno, osigurati ravnopravnost Hrvata kao konstitutivnog naroda jer smatram da upravo Hrvati imaju predvodničku ulogu u europeizaciji zemlje.

■ Predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović rekla je tijekom nedavnog posjeta Bruxellesu da je već izmijenjen Daytonski sporazum u BiH. Mislite li da treba doći do promjene koja će ovaj Daytonski sporazum ostaviti kao dio prošlosti?

- Pretpostavljam da je predsjednica mislila na niz promjena koje se odnose na ustavnu arhitekturu BiH koje su se postupno događale u proteklih dvadesetak godina. Vodimo računa da je Ustav BiH jedan od aneksa Daytonskog sporazuma.

Ravnopravnost i konstitutivnost naroda se najbolje može postići provedbom načela koja smo uvrstili u rezolucije Europskog parlamenta, a to su decentralizacija, supsidijarnost, legitimna zastupljenost i federalizam. Naravno, prije svega je odgovornost na političkim strankama i institucijama u BiH da međusobnim dijalogom iznjedre najbolje institucionalne promjene koje odgovaraju interesima svih.

■ Kada već govorimo o odnosima sa susjedima, imamo otvorena pitanja i sa Srbijom, primjerice zbog zakona o procesuiranju ratnih zločina, s Mađarskom zbog Ine i sa Slovenijom zbog arbitraže. Hoće li tu biti promjena u politici vaše Vlade i kako će se ta pitanja rješavati?

- U odnosima sa Srbijom moramo riješiti sva rezidualna pitanja koja su ostala otvorena od vremena velikosrpske Miloševićeve agresije na Hrvatsku. Uz pitanja zaštite manjina, nestalih, granice i drugih, posebno se ističe pitanje procesuiranja ratnih zločina i Zakona o nadležnosti državnih organa Srbije.

Riječ je o regionalnoj hibridnoj nadležnosti koju ne poznaje međunarodno komparativno kazneno pravo. Uvjeran sam da je to problem koji ćemo riješiti i osi-

Nakon specifične godine vrijeme je za političku stabilnost, pravnu sigurnost, gospodarski rast i društvenu solidarnost

gurati sigurnost i slobodu kretanja hrvatskim braniteljima. Kad je riječ o arbitraži sa Slovenijom, Hrvatska je prošle godine jasno otklonila da se na bilo koji način smatra vezanom budućim odlukama grubo i nepovratno kompromitiranog arbitražnog procesa.

Tražit ćemo druge načine da se riješi pitanje granice. A kada je riječ o odnosima s Mađarskom i pitanju Ina-MOL, ponavljam da je Ina strateška hrvatska naftna kompanija i inzistirat ćemo na provedbi međudioničarskog Ugovora i zaštiti hrvatskih interesa s obzirom na to da je ona izuzetno važna - ne samo u energetske pogledu - već ukupno za hrvatsko gospodarstvo.

■ Jeste li se imali prilike naći s mađarskim premijerom Viktorom Orbánom na marginama ovih summita?

- Razgovarali smo kratko na margini sastanka Europskog vijeća, ali nije bilo vremena za pravi bilateralni susret.

■ Dobili ste prilično veliku potporu u Saboru. Vjerujete li da ćete u nastavku rada Vlade uspjeti zadržati tako stabilnu većinu zastupnika?

- Devedeset jedan glas zastupnika u Hrvatskom saboru je signal da je parlamentarna većina stabilna. Kontinuirano ćemo graditi povjerenje s našim partnerima koji su nam dali potporu, pa vjerujem da ćemo u Hrvatskom saboru imati potporu za zakonske prijedloge koje će Vlada upućivati i na taj način omogućiti predan rad na poboljšanju uvjeta života svih naših ljudi. To je ono što svi očekuju.

Nakon godine koja je bila vrlo specifična, vrijeme je za političku stabilnost, pravnu sigurnost, gospodarski rast i društvenu solidarnost. ■